

UDENRIGSMINISTERIET

Udvalget vedrørende Grønlandske Forhold
Folketinget
Christiansborg

Asiatisk Plads 2
DK-1448 København K
Telefon +45 33 92 00 00
Telefax +45 32 54 05 33
E-mail: um@um.dk
<http://www.um.dk>
Girokonto 3 00 18 06

Bilag	Journalnummer	Kontor	
1	107.F.1.s.	NFG	23. december 2008

Vedlagt fremsendes besvarelse af UGF alm. del spørgsmål 7 af 16.
december 2008.

Spørgsmål nr. 7

Ministeren bedes sende udvalget et notat, der redegør for samtlige aftaler mellem Danmark, Grønland og USA om Thule-basen i relation til både forsvars-, miljø- og forureningsspørgsmål m.v., herunder ansvarsfordelingen mellem parterne i forhold til de pågældende aftaler

Svar:

NOTAT

Til: Udvalget vedrørende Grønlandske Forhold J.nr.:
CC: Bilag:
Fra: Udenrigsministeren Dato: 23. december 2008
Emne: Aftaler mellem Danmark, Grønland og USA om Thule-basen

Grundlaget for aftalerne om Thulebasen er forsvarsaftalen af 27. april 1951. Denne aftale og de fleste aftaler i henhold til forsvarsaftalen er indgået af USA og Danmark som aftaleparter, siden 1991 med Hjemmestyret som medunderskriver på dansk side, jf. Itilleq-erklæringen. Aftaleparterne har ansvaret for aftalerne, men Hjemmestyret er medinddraget på dansk side, jf. Itilleq-erklæringen. På de områder, der er overført til Hjemmestyret, har Hjemmestyret dog også et myndighedsansvar, og har derfor en meget væsentlig opgave.

1. Agreement of 27 April 1951 between the Government of the United States of America and the Government of the Kingdom of Denmark, pursuant to the North Atlantic Treaty, concerning the defense of Greenland.

Hertil knytter sig en noteveksling mellem USAs ambassadør i Danmark og Danmarks udenrigsminister om udstrækningen af forsvarsområdet i Grønland, senest noteudveksling af 12. marts 2003 (efter udskillelsen af Dundas-området fra forsvarsområdet).

USA og Danmark har ansvaret som aftaleparter. Grønland er medinddraget, jf. Itilleq-erklæringen.

Generelle aftaler i tilknytning til forsvarsaftalen

2. NATO Status of Force agreement (NATO/Sofa).

NATO/Sofa-aftalen er sat i kraft for Grønland, jf. lov nr. 143 af 29. april 1955 om retsstillingen for styrker tilhørende deltagerne i NATO. Dette er bekræftet ved aftalen om ajourføring/modernisering af forsvarsaftalen, jf. nedenfor pkt. 7.

3. Agreement of 2 December 1960 concerning the United States-Danish Committee on Greenland projects, effected by exchange of letters.

Aftalen etablerer en komité, der følger amerikanske indkøb af varer og tjenesteydelser til projekter i Grønland mhp at sikre, at dansk/grønlandske virksomheder tilgodeses.

USA og Danmark har ansvaret som aftaleparter. Grønlands hjemmestyre deltager i komiteen på dansk side.

4. Memorandum of understanding of 13 March 1991 between the Government of the Kingdom of Denmark (including the Home Rule Government of Greenland) and the Government of the United States of America concerning use of Sondrestrom Aviation Facility, Kulusuk Airfield and other matters related to the United States military activities in Greenland.

Aftalememorandummet fastlægger vilkårene for USAs afgivelse af Kangerlussuaq (Søndre Strømfjord). Aftalememorandummets art. VII opretter Permanent Committee, med repræsentanter for USA, Danmark og Grønland. Komiteen skal holde samråd og udveksle oplysninger om alle forhold der vedrører USAs militære tilstedeværelse i Grønland i almindelighed og aftalememorandummet i særdeleshed.

USA og Danmark har ansvaret som aftaleparter. Grønland er medunderskriver på dansk side, jf. Itilleg-erklæringen, og er medlem af Permanent Committee.

5. Agreement of 11 January 1995 between the Government of the United States of America and the Government of the Kingdom of Denmark (including Greenland Home Rule Government) concerning transit of Tourists and other visitors through Thule Air Base, Greenland.

Aftalen regulerer transittrafik af turister til Qaanaaq via basen. Aftalen har for tiden ikke nogen praktisk betydning p.gr.a. etableringen af landingsbane i Qaanaaq.

USA og Danmark har ansvaret som aftaleparter. Grønland er medunderskriver på dansk side, jf. Itilleg-erklæringen.

6. Memorandum of Understanding of 20 February 2003 between the Government of the United States of America and the Government of the Kingdom of Denmark (including Greenland Home Rule Government) concerning the Dundas Area.

Aftalememorandummet fastlægger vilkårene for udskillelsen af Dundas-halvøen fra forsvarsområdet ved Thule. Ved noteveksling af 12. marts 2003 fastlagdes den geografiske afgrænsning af forsvarsområdet, jf. ovenfor pkt. 1.

USA og Danmark har ansvaret som aftaleparter. Grønland er medunderskriver på dansk side, jf. Itilleg-erklæringen.

7. Agreement of 6 August 2004 between the Government of the United States of America and the Government of the Kingdom of Denmark, including the Home Rule Government of Greenland, to amend and supplement the Agreement of 27 April 1951 ... (Defense Agreement) including relevant subsequent agreements related thereto.

Aftalen ajourfører og moderniserer forsvarsaftalen. I tilknytning hertil indgik parterne erklæringerne nævnt under pkt. 8 og 9 nedenfor. Aftalerne udgør en samlet pakke (Igaliku-aftalerne).

USA og Danmark har ansvaret som aftaleparter. Grønland er medunderskriver på dansk side, jf. Itilleg-erklæringen.

8. Joint Declaration 6 August 2004 by the Government of the United States of America and the Government of the Kingdom of Denmark, including the Home Rule Government of Greenland, on Economic and Technical Cooperation.

Ved erklæringen oprettes en "Joint Committee" som samarbejdsorgan vedr. fælles projekter vedrørende Grønland. Joint committee består af repræsentanter for USAs regering og Danmarks regering, herunder Grønlands Landsstyre.

USA og Danmark har ansvaret som aftaleparter. Grønland er medunderskriver og er medlem af Joint Committee. Da projekterne som hovedregel vedrører områder, der er overført til Hjemmestyret, har Hjemmestyret en væsentlig opgave i dette arbejde.

9. Joint Declaration of 6 August 2004 by the Government of the United States of America and the Government of the Kingdom of Denmark, including the Home Rule Government of Greenland, on Cooperation on the Environment in Greenland.

Ved erklæringen etableres et samarbejde på miljøområdet vedr. Thule-basen. Der oprettes en miljø-underkomite under Permanent Committee (jf. pkt. 4 ovenfor).

USA og Danmark har ansvaret som aftaleparter. Grønland er medunderskriver på dansk side, jf. Itilleg-erklæringen og er medlem af miljø-underkomiteen. Miljøområdet er overført til Grønlands Hjemmestyre, og Hjemmestyret har derfor en meget væsentlig rolle i dette arbejde.

Miljøaftaler

Jf. pkt. 9 ovenfor.

10. Agreement of 23 February 1979 concerning the disposal of United States salvage, surplus or excess equipment and supplies at USAF Aerospace Defense Command bases and sites in Greenland.

Aftalen fastlægger vilkårene for håndtering af affald samt af overskudsmateriel m.v. Aftalen er på dansk side indgået af Kgl. Grønlandske Handel.

USA og Grønlands Hjemmestyre har ansvaret som aftaleparter, idet Hjemmestyret må betragtes som part efter KGH.

11. Protocol of 6 August 1987 amending the agreement, effective on 20 March 1979 concerning the disposal of United States salvage, surplus or excess equipment and supplies at USAF Aerospace Defense Command bases and sites in Greenland.

Protokollen er underskrevet for US Air Force Space Command, Udenrigsministeriet og Grønlands Hjemmestyre.

Protokollen ændrer/præciserer reglerne om affaldsbåndtering (dumpning, afbrænding, tilbagesendelse til Danmark eller USA). I henhold til aftalen betaler USA en årlig afgift på 750.000 til Hjemmestyret, der overfører beløbet til Thule—Fonden (vedr. Qaanaaq).

USA, Danmark og Grønland har ansvaret som aftaleparter. Grønland har endvidere ansvar/opgaver iht aftalen som miljømyndighed.

Andre aftaler

Herudover er der et antal administrative aftaler mellem de amerikanske myndigheder og de enkelte danske eller grønlandske institutioner, der har personale på Thule-basen. F.eks. forbindelsesofficeren, det danske politi på basen, Tele Greenland A/S, GEUS, Air Greenland A/S, m.fl.

Disse aftaler fastlægger, hvilke ydelser de enkelte myndigheder kan få fra de amerikanske myndigheder og betalingen herfor.